FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 3

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JANUARY 6, 1975

LETO LXXVII.—VOL. LXXVII

Rev. Richard Rogan
St. Cyril Church
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

Kissinger proučuje spore na otoku Cipru

Poslanika ZDA v Grčiji in Turčiji sta bila pozvana domov na posvete o Cipru.

WASHINGTON, D.C. — Ciprsko vprašanje je ključ do odnosov med Grčijo in Turčijo ter med tema dvema državama in ZDA. Grčija se še vedno drži zaradi tega, ker ZDA lani niso preprečile izkrcanje turških oboroženih sil na Cipru, Turčija pa se upira pritisku ZDA, da naj pokaže dobro voljo napram Grčiji, da bo mogoče ciprski spor začeti reševati.

Položaj v Grčiji je jasen, ker je dobila država trdno vlado Konstantina Karamanlisa s trdno večino v parlamentu in s podporo javnosti. Težava je v tem, da Turčija nima vlade, ki bi se lahko opirala na večino v parlamentu. Sedanja vlada le opravlja nujne posle, dokler ne dobi Turčija nove z večino v narodni skupščini. Tako vlado iščejo in sestavljajo brez uspeha od lanskega septembra.

Med tem se bliža čas, ko bodo ZDA morale po sklepu Kongresa ustaviti Turčiji vojaško pomoč, če ne bo predsednik ZDA mogel ugotoviti, da je Turčija pokazala dobro voljo in popustila pri reševanju spora na Cipru. Tako je razumljivo, da je državni tajnik Kissinger začel posvečati temu vprašanju večjo pozornost. Pozval je domov poslanika v Atenah in v Ankari, da mu poročata o položaju v obeh glavnih mestih. Ti je obiskal med tem tudi načelnik zunanjepolitičnega odbora Predstavniškega doma kong. Wayne Hayes, demokrat iz Ohia, in se tudi zanimal za poglede obeh vlad na ciprski spor.

Ford odklonil višjo zvezno podporo mleku

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Ford je odklonil podpis zakonskemu predlogu, ki bi povišal zvezno podporo mleku in ceno tega dvignil pri galonu za nekako 12 centov. Dejal je, da to povišanje ni nujno in da bi pospeševalo inflacijo.

Kongres je povišanje odobril ob koncu svojega zasedanja od 80% na 85% "paritete", ki temelji na stroških farmarjev pri preskrbi mleka.

Četudi je predsednik Ford izjavil, da je povišanje nepotrebno, je poljedelski tajnik Earl L. Butz ceno mleka z upravnim ukrepom povišal za nekako polovico tega, kar je hotel Kongres. Izjavil je, da je to potrebno, ker da je cena mleka padla, ko so farmarjevi stroški ostali enaki.

Vatikan za večje razumevanje z judi

VATIKAN. — Katoliška cerkev želi povečati napore za "vzajemno razumevanje in spoštovanje" med kristjani in judi s teološkimi razgovori, skupnim delom za socialno pravičnost in po možnosti s skupno molitvijo.

Vremenski prerok

CLOUDY

Večinoma oblačno z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 42.

Novi grobovi

Anna Snyder (Znidarsic)

V 85. letu starosti je pretekli četrtek ponoči umrla v Euclid General bolnišnici Anna Snyder, 29719 Grand Blvd., rojena v Senožetih pri Kresnicah, od koder je prišla v Ameriko v starosti 18 let, vdova po leta 1935 umrlemu možu Josephu, mati Stanleya Snyder, Ann Cesaro, pokojne Josephine Ruminski, Mary Krnc, (Phoenix, Arizona) ter Alice Biro z Grand Blvd., pri kateri je živela, 12-krat stara mati, 15-krat prastara mati, sestra Josephine Grozdek ter pokojnih sester in bratov. Bila je članica Društva Slovenski dom št. 6 ADZ in Podružnice št. 50 SŽZ. Pogreb je danes iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. s pogrebno mašo v cerkvi Naše Gospe Karmelske v Wickliffu, nato na pokopališče Kalvarija.

Vincent Pece

V 81. letu starosti je pretekli petek umrl v Mapleside negovališču Vincent Peče, 1160 Norwood Rd., rojen v vasi Rodine pri Trebnjem, od koder je prišel v Ameriko leta 1915. Bil je brat pokojnega Edwarda in pokojnega Alberta, kateri je umrl v Jugoslaviji. Pogreb bo jutri ob 9.30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Avenue, v cerkev sv. Vida ob 10. uri, nato na pokopališče Kalvarija. Kropljenje danes od 2-5 pop. in od 7-9 zvečer.

Mary Lipar

V 81. letu starosti je umrla v Nursing Home v Millersburgu, Ohio, Mary Lipar, 1485 E. 175 St., vdova po leta 1973 umrlemu možu Franku. Od njenih šestih otrok živita hčerki Angela Grdanc in Anna Sawchik. Pogreb bo jutri ob enih popoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. na pokopališče Vernih duš.

Nekateri zdravniki v Veliki Britaniji proti "omejevanju"

LONDON, Vel. Brit. — Večje število zdravnikov specialistov, zaposlenih v okviru javne zdravstvene oskrbe v bolnišnicah, je javno obsodilo omejevanje dela, ki ga je objavilo vodstvo te skupine v podporo zahtevi po višjih plačah in posebno po plačanih nadurah.

Ti zdravniki naj bi po sklepu svojega vodstva omejili delo v bolnišnicah na 38 ur, kot je to po zakonu določeno, neoziraje se na potrebe bolnikov.

Nekateri zdravniki v sami skupini so odklonili to zahtevo in jo obsodili javno kot nezdružljivo z zdravniškim poklicem. Vsak zdravnik je v prvi vrsti vezan pomagati bolniku, potem šele misliti na svoje plačilo.

Vodstvo te zdravniške organizacije trdi, da podpira njegovb akcijo do 80% vseh pripadnikov te skupine.

Prijava nedržavljanov

Direktor urada za vseljevanje in naturalizacijo opozarja vse nedržavljane, da se morajo tekom meseca januarja prijaviti pravosodnemu tajništvu na posebnih obrazcih, ki se dobe na vseh poštah in v vseh uradih Immigration and Naturalization Service. Kdor se ne bi prijavil, se izpostavlja nevarnosti hude kazni ali celo morebitnega izgona iz ZDA. Nedržavljani te dežele, ne prezrite te važne prijave!

Predsednik podpisal nov trgovinski zakon

Ko je predsednik Ford v petek podpisal nov trgovinski zakon, je izrazil dvom v modrost njegovega vezanja trgovinskih ugodnosti ZSSR na njeno sprostitev izseljevanja.

WASHINGTON, D.C. — Kongres je po dveh letih razpravljanja in zavlačevanja pred Božičem odobril nov trgovinski zakon, ki je nujno potreben za nova trgovinska pogajanja, predvidena za prihodnji mesec. Predsednik Ford je zakonski predlog, ki ga je Kongres sprejel in mu ga poslal v podpis, pretekli petek podpisal, pa pri tem izrazil resen dvom v modrost in smisel vezanja trgovinskih ugodnosti Sovjetski zvezi na sprostitev izseljevanja iz nje.

Sen. H. Jackson in njegovi tovariši v Senatu so vztrajali na zahtevi, da mora ZSSR olajšati izseljevanje, predvsem Židov, če hoče biti deležna posebnih ugodnosti v trgovanju z ZDA. Državni tajnik Kissinger je sen. Jacksonu izjavil, da je dobil od ZSSR tako zagotovilo, nakar je Senat zakonski predlog odobril. Tik pred glasovanjem je Moskva javno protestirala proti tej vezavi trgovinskih ugodnosti na določila ZSSR o izseljevanju Židov. Nekateri sodijo, da utegne imeti to določilo slabe posledice na ameriško-sovjetske odnose.

Novi trgovinski zakon je pomemben v drugih, temeljnih določilih, ker omogoča predsedniku ZDA uspešna pogajanja v zaščito ameriške mednarodne trgovine, pa tudi ameriškega domačega gospodarstva.

Prva nesreča F-14

SAIGON, J. Viet. — Novo mornariško borbeno letalo F-14 je tekom vaj treščilo v Južno Kitajsko morje. Oba pilota so nepoškodovana rešili iz morja.

To je prva nesreča tega letala, odkar je bilo vključeno v redne pomorske letalske sile. Ponesrečila so se pa preje tri taka letala pri poskusnih letih.

Letalo stane $17.8 milijonov. Doslej je bilo zgrajenih 113 od skupno 334 naročenih.

IZREKI V LETU 1974

Prof. A. W. Scott, star 90 let: Največja prednost starosti je v tem, da pozabimo nekatere stvari, ki smo jih čitali in jih moremo zato čitati znova z enako temeljitosto in zanimanjem.

*

James McCord: Nekdaj sem predaval kazensko pravo na kolegiju. Boljše bi bilo, da sem ta predavanja poslušal, kot da sem predaval.

*

Richard Nixon: "Jaz nisem goljuf!"

*

Kissinger: Ciniki niso nikdar zgradili kake katedrale.

Francoski predsednik v 'stikih' z ljudstvom

PARIZ, Fr. — Predsednik republike Valery Giscard d'Estaing je ob svojem nastopu lani v maju dejal, da hoče vzpostaviti in vzdrževati neposredne stike z ljudmi, s preprostim svetom, ki ga je vlada do neke mere dotlej zanemarjala.

V tem smislu je predsednik republike Valery Giscard pozval v predsedniško palačo za božič štiri pobiralce smeti in odpadkov, ki so delali v bližini predsedniške palače. Nekaj časa se je z njimi razgovarjal, ko so skupaj zajtrkovali, nato pa je vsakemu poklonil purana in steklenico šampanjca ter jih odpustil končat njihovo delo.

Del javnosti je predsedniku republike to povabilo preprostih delavcev štel v dobro, levičarski nasprotniki pa so se norčevali z vprašanjem, če jim bo predsednik morda obisk v novem letu vrnil tako, da bo šel on pomagat njim pri pobiranju smeti.

Predsednika, se zdi, da te opazke niso dosti prizadele. Za Novo leto je šel v starostni dom, kjer je malical s 34 njegovimi stanovalci in stanovalkami, ki so ga vsi veseli pozdravili. Ob odhodu jim je dejal: Naravno je, da vas predsednik obišče in pokaže bratstvo, ki naj ga ima Francija do vas!

Wilson pozval unije, naj nehajo s štrajki

Ko je britansko gospodarstvo v največji zagati po drugi svetovni vojni, je predsednik vlade Wilson pozval unije, naj stiske ne povečujejo z nepotrebnimi štrajki.

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik vlade Harold Wilson je v svojem domačem volivnem okrožju pozval delavske unije, ki predstavljajo glavno podporo njegovi delavski stranki in vladi, naj prenehajo z nepotrebnimi divjimi štrajki, ki povzročajo pri nekaterih podjetjih izgubo.

Prav tako je svaril tudi pred zahtevami po velikih povišanjih plač, ki jih britansko gospodarstvo v sedanjem trenutku ne zmore.

Gospodarski poznavalci trdijo, da je Wilsonovo svarilo opomin delavstvu, naj ne začenja divjih štrajkov, ker bo s tem spravilo v nevarnost obstoj podjetij, pri katerih je zaposleno. Če bodo zaradi takih štrajkov ta podjetja zašla v polom, jih vlada iz tega ne bo reševala.

Znana avtomobilska družba Leyland Motor je objavila odpust 12,000 delavcev, ker štrajka 250 delavcev za uglaševanje avtomobilskih motorjev v podporo zahtevi po povišanju plač. Aston Martin podjetje, znano po vsem svetu zaradi svojih posebnih avtomobilov, je pretekli teden zaprlo svoja vrata.

NAJVEČ BREZPOSELNIH V ZADNJIH 13 LETIH

V decembru 1974 je brezposelnost vztrajno in naglo rastla, od 6.5% v novembru se je dvignila na 7.1% in nevzdržno raste dalje, Napovedujejo, da bo v teku par mesecev dosegla 8%. Brez posla je preko 6.5 milijona ljudi.

WASHINGTON, D.C. — Gospodarski zastoj, ki ga čutimo od jeseni 1973, je bil vse do srede preteklega leta komaj dobro zapažen. Brezposelnost se je držala dotlej na okoli 5%, nato pa je v jeseni začela hitrejše rasti, prvi močan skok je bil v oktobru, sledil je drugi v novembru, oba pa je presegel decembrski z 0.6%, največji od oktobra 1960. Glavni vzrok tolikšnega porasta števila brezposelnih je zastoj v avtomobilski industriji, ki je segel izredno na široko in prizadel tudi industrije, ki so z avtomobilsko povezane.

V stiski je tudi postavljanje stanovanj, vsa stavbena industrija je v krizi že od jeseni 1973 in le malo izgledov je, da bi se mogla naglo popraviti in izvleči iz sedanje stiske. Tudi zastoj v tej gospodarski panogi ima svoje posledice v drugih, ki so z njo povezane.

Največji porast od let 1957-58

Porast brezposelnosti v zadnjih dveh mesecih je bil največji od gospodarskega zastoja v letih 1957-1958, ki je veljal doslej za največjega v letih po drugi svetovni vojni. Sedanji, se zdi, da ga bo presegel. Število brezposelnih je preseglo 6.5 milijona in je največje od predvojnih let, ko je bila seveda skupna delovna sila številčno dosti manjša. Odstotno je bila brezposelnost večja — 7.4% — avgusta 1958.

Predsednik zaskrbljen

Predsednikov tiskovni tajnik Ron Nessen je dejal novinarjem, da so predsednika Forda gospodarski strokovnjaki opozorili, da utegne brezposelnost v ZDA tekom prihodnjih mesecev doseči in tudi preseči 8%. Nato je izjavil:

"Predsednik je v skrbeh. Njegov gospodarski program, ki ga sedaj sestavljajo, ima cilj vrniti zdravje in ustaljenost ameriškemu gospodarstvu, vključno s sedanjim tokom nezaposlenosti."

Nižje obresti

Federal Reserve Board, ki je eno glavnih sredstev za urejanja narodnega gospodarstva, je pretekli petek po objavi porasti brezposelnosti na 7.1% znižal svojo obrestno mero od 7.75 na 7.25%, da bi dal novo pobudo gospodarski dejavnosti.

Predsednikov program

Predsednik Ford bo svoj gospodarski program objavil v poročilu o stanju Unije, ki ga bo osebno podal Kongresu predvidoma 20. januarja. Napovedujejo, da bo med drugim predložil znižanje davkov za skupno preko 10 bilijonov dolarjev. Točnega obsega znižanja, pa tudi načina izmed predloženih načrtov predsednik še ni izbral.

Meany poziva k hitrim ukrepom

George Meany, predsednik AFL-CIO, je dejal, da so podatki o stanju zaposlitve v decembru pokazali jasno, da je prvi sovražnik na gospodarskem področju zastoj. Predsednika Forda je pozval, naj ukrepa naglo, da ne bo gospodarski zastoj prešel v gospodarsko depresijo.

Število zaposlenih padlo

Pretekli mesec se je število zaposlenih zmanjšalo za 560,000, to se je zgodilo že tretji mesec zapored. Skupno je bilo v decembru zaposlenih 85.2 milijona Amerikancev, nekako pol milijona manj kot v decembru 1973.

Med pisarniškim in trgovinskim uslužbenstvom je pri belih dosegla brezposelnost v decembru 4.1%, kar je največ od leta 1958, ko so začeli te podatke zbirati in objavljati.

Med delavstvom vseh vrst je zaposlenost padla v preteklem mesecu od 8.2 na 9.4%, v produkciji se je dvignila na 8.6%, kar je še enkrat toliko, kot je bilo pred enim letom. Med stavbinci je brezposelnost dosegla 15%, največ v zadnjih 13 letih.

Najhujše je prizadeta vendar avtomobilska industrija, kjer se je brezposelnost dvignila od 8.5% na 20%!

Posebno velika je brezposelnost med mladimi ljudmi — 18.3% in med črnci — 12.8%.

Meany sklical delavske vodnike na nujen posvet

WASHINGTON, D.C. — Predsednik AFL-CIO George Meany je pretekli teden sklical nujen sestanek predsednikov vseh 110 unij, ki so vključene v AFL-CIO, da izdelajo program za "ustalitev gospodarstva in postavitev Amerike k delu".

Sestanek je določen za 23. januar in bo prvi te vrste v zadnjih 6 letih.

Volkswagen odpustil 86,000 delavcev

WOLSBURG, ZRN. — Volkswagen, največje podjetje nemške avtomobilske industrije, je odpustilo za ta teden 86,000 od svojih skupno 111,000 delavcev, ker je v prodaji nastopil močan zastoj.

Objavili so, da bodo cene Volkswagen avtomobilov na tujem trgu ostale nespremenjene, doma pa jih bodo povišali za 3.5%.

Število žrtev potresa v Pakistanu raste

PATAN, Pak. — Armadni helikopterji so odkrili dve drugi od potresa uničeni naselji v goratem predelu severozahodnega Pakistana. Število mrtvih je porastlo na preko 5,200, število ranjenih pa preseglo 16,000.

Pakistanska vlada je izjavila, da potrebuje vso pomoč, ki jo ji svet more v tem usodnem času nuditi.

SVETI TRIJE KRALJI — Danes so Sv. tri je kralji, nekdaj na Slovenskem "tretji" Božič, ko smo kadili, kropili in zapisovali nad vrati G M B, začetnice imen Treh modrih.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima v sredo, 8. januarja, popoldne ob 1.30 redno sejo v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. Po seji bo zabava in prigrizek.

Zadušnica—

V sredo ob 7.30 zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Tonyja Krampela ob 2. obletnici njegove smrti.

Seja—

Društvo sv. Ane št. 4 ADZ ima v sredo, 8 januarja, ob sedmih zvečer sejo v navadnih prostorih. Po seji bo zabava.

Podružnica št. 14 SŽZ ima jutri, v torek, ob sedmih zvečer sejo v SDD na Recher Avenue.

Pridne Amerikanke

Chicago, Ill. — Pravijo, da še vedno nekako polovico vseh ameriških gospodinj vlaga sadje in sočivje za zimo.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predsednik G. R. Ford je imenoval 8-člansko posebno komisijo pod načelstvom podpredsednika ZDA N. A. Rockefellerja z naročilom, naj preišče, koliko je resnice na trditvah, da je CIA vohunila nad državljani ZDA v domači deželi.

CHICAGO, Ill. — Charles Bartlett je v soboto v listu Chicago Sun Times objavil sestavek, v katerem trdi, da ima sovjetski partijski vodnik L. I. Brežnjev levkemijo in da je bil v tem glavni vzrok odpovedi njegovega obiska v Egiptu sredi januarja. Slične vesti so zadnje dni prišle tudi iz drugih privatnih virov. Sovjetska zveza k tem vestem molči.

WASHINGTON, D.C. — Izjava Kissingerja, da bi ZDA v skrajni sili, če bi bilo gospodarstvo industrijsko razvitega sveta pred polomom zaradi oskrbe z oljem, uporabile svoje oborožene sile za za sedbo oljnih polj na Srednjem vzhodu, je naletela na ostro zavrnitev in obsodbo v Iranu, Libiji in Alžiriji, pa tudi v samih ZDA, kjer so nekateri člani Kongresa izjavili, da je bila izjava škodljiva in zgrešena.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Hugh Scott, vodnik republikancev v Senatu, ter demokratska kongresnika John Bradamas iz Indiane in Henry S. Reuss iz Wisconsina so včeraj na treh različnih TV sporednih prišli do istega zaključka, da je znižanje zveznega dohodninskega davka nujno za poživitev gospodarstva, ki je zašlo v obsežen zastoj.

HOBART, Avstral. — Britanska tovorna ladja, naložena z rudo, je sinoči trčila v most preko Derwent reke na otoku Tazmanija in ga en kos podrla. Most je padel na ladjo in jo potopil. Število mrtvih pri nesreči je po poročilu policije najmanj 10.

SAIGON, J. Viet. — Pokrajinsko glavno mesto Phuoc Binh 75 milj severno od Saigona je še v rokah vladnih sil, ki se branijo pred napadajočimi rdečimi že pet dni. Njegova usoda se vendar zdi zapečatena, ker imajo vladne sile edino zvezo z zaledjem s helikopterji. Pri obrambi mesta pomaga vladno letalstvo.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
• Združene države:
$23.00 na leto; $11.50 za pol leta; $7.00 za 3 mesece
• Kanado in dežele izven Združenih držav:
$25.00 na leto; $12.50 za pol leta; $7.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States
$23.00 per year; $11.50 for 6 months; $7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$25.00 per year; $12.50 for 6 months; $7.50 for 3 months
Friday Edition $7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 3 Monday, Jan. 6, 1975

Kratkovidni Washington

"Glas Amerike" je uradni glas ZDA preko radia vsemu svetu. Od vsega početka te ustanove pred 30 leti je bila v njegov spored vključena tudi slovenska oddaja. Četudi je kratka, vsega le pol ure na dan, skupno 3.5 ur na teden, je vendar bila za Slovence doma in po svetu velikega pomena. Onim v Sloveniji je posredovala novice, ki jih domača sredstva obveščanja niso prinašala, pa prav posebno tudi ameriški pogled na svet in zlasti še na Jugoslavijo.

To je bilo in je danes prav tako važno, ker so jugoslovanska sredstva obveščanja ZDA sorazmerno nenaklonjena in ker vodniki sedanjega jugoslovanskega režima vedno znova kažejo svojo očitno sovražnost do ZDA in vsega, kar te predstavljajo. ZDA naklonjene ali vsaj prijaznejše izjave dajejo ti ljudje je tedaj, kadar od njih pričakujejo posebne koristi. Ne smemo pozabiti ali spregledati, da je sedanji režim v Jugoslaviji komunistična diktatura, njeni vodniki in predstavniki so predani komunistični stvari in načelno dosledno sovražni "kapitalističnim" ZDA in njihovi politiki.

Zdi se, da nekateri odgovorni ljudje v Washingtonu tega ne morejo ali pa nočejo dojeti. Noben pameten Amerikanec slovenskega rodu ne more zagovarjati ali se zavzemati za sovražno politiko ZDA do dežele svojega rojstva, oziroma porekla, prav tako pa ne more nihče, ki mu je ameriška svoboda res pri srcu, podpirati sedanji komunistični režim v Sloveniji (Jugoslaviji).

Ameriška Domovina se skozi vso dobo svojega izhajanja — sedaj že 77. leto — vztrajno zavzema za slovenske narodne koristi, te brani in skuša vedno znova tudi odgovornim v Washingtonu te koristi tolmačiti kot **skladne s koristmi ZDA**.

Prav zato nas je močno prizadelo, ko smo bili obveščeni, da je U.S. Information Agency, v katere upravo spada radio "Glas Amerike", sklenila slovensko oddajo po 30 letih nenadno ukiniti zaradi tega, ker ni več "potrebna, ko vesti iz svobodnega sveta tja brez ovir prihajajo". Posebej nas je zadelo, da je v načrtu le ukinitev slovenske oddaje, kot da so razmere v Sloveniji glede sredstev javnega obveščanja različne od onih v ostalih delih Jugoslavije.

Če se v vodstvu U.S. Information Agency niso in se ne bodo premislili, bo slovenska oddaja na "Glasu Amerike" umolknila z zadnjim januarjem 1975.

Trdijo, da naj bi bilo to v zvezi z varčevanjem, ki da je potrebno v boju z inflacijo.

Prepričani smo, da bi bil ta prihranek z ukinitvijo slovenske oddaje na "Glasu Amerike" tako majhen, da tega ni niti vredno omenjati. Posebno je to očitno, če pomislimo na pomen, koristnost in uspešnost te oddaje.

ZDA so se odločile za slovensko oddajo ob samem začetku "Glasu Amerike", ker je bil tedaj v Jugoslaviji priznan kot uradni jezik srbsko-hrvaško-slovenski. Vsi vemo, ta takega jezika ni, da pa obstoje srbski, hrvaški in slovenski jezik. Razlika med hrvaškim in srbskim je pa tako majhna, da jo Srbi in Hrvati dostikrat ne znajo sami jasno navesti. Slovenski jezik je med tem jasno ločen in ustaljen kot samostojen jezik, ne morda kako narečje, kot so ga svoj čas nekateri skušali predstavljati.

Pred 30 leti so se ZDA odločile upoštevati tedanje jezikovno stanje v Jugoslaviji in so pri tem vztrajale vse doslej. To je naravno in edino možno, saj se položaj tam ni v tem času prav nič spremenil. Modrijani v vodstvu U. S. Information Agency so z napovedjo ukinitve slovenske oddaje na "Glasu Amerike" pokazali jasno svoje nepoznanje razmer v Jugoslaviji, pa tudi smotra svojega lastnega dela.

"Glas Amerike" naj bi širil stvarna poročila o dogodkih po vsem svetu, predvsem pa v ZDA, tolmačil ameriška stališča, načim življenja, ameriško svobodo in demokracijo. Kje je bolj potrebno to širiti kot v državah pod komunističnimi diktaturami? Jugoslavija je komunistična diktatura, pa naj njeni prijatelji v Washingtonu trdijo o njej, kar hočejo!

Kolikšna je svoboda obveščanja v Sloveniji, je posebno očitno pokazala v novembru 1974 sodna razprava proti pisatelju in novinarju Dragu Jančarju v Mariboru. Ker je prinesel s seboj iz Avstrije knjigo, ki piše drugače o "narodno-osvobodilni borbi v Sloveniji" kot uradna propaganda, so ga obsodili na eno leto zapora. Le kako morejo gospodje pri U.S. Information Agency ob tem trditi, da obstoja v Sloveniji možnost svobodnega obveščanja?

Kdor jim je to natvezil, jih je grdo potegnil! Bilo bi potrebno v to reč temeljito posvetiti, da bi se dognalo, kako in na temelju čigavih podatkov in priporočil je prišlo do tako nemogočega in za ZDA škodljivega sklepa.

Močan "dokaz za svobodo obveščanja" v Sloveniji nudijo sodni postopek, preiskave in kazni, ki so jih deležni verska lista 'Družina' in 'Ognjišče' ter salezijanske 'Knjižice'. Upamo, da so "strokovnjakom" pri U.S.I.A. te stvari znane. Če jim niso, potem pač ne vrše svojih dolžnosti!

SR Slovenija je po splošni sodbi doma in v svetu najrazvitejši in najnaprednejši del SFR Jugoslavije, izreden je njen vojaško-strateški pomen, ker zavzema znana 'Ljubljanska vrata', skozi katera vodi glavna pot iz Italije in z obale severnega Jadrana v notranjost Srednje Evrope!

Za ZDA, vodnico in varuhinjo svobodnega sveta, je zato posebej pomembno, da je prebivalstvo v SR Sloveniji naklonjeno stvari svobode in prijateljsko razpoloženo do ZDA. Prav za ta cilj naj bi delala slovenska oddaja "Glasa Amerike", ki jo sedaj kratkovidneži v Washingtonu hočejo ukiniti!

BESEDA IZ NARODA

Dvakratno božičevanje slovenske njujorške srenje!

NEW YORK, N.Y. — Slovenci v velikem in razsežnem mestu — kot je New York — smo pač nekaj morda kar čudovitega, če se pogledamo kot narodna skupnost, ki je ni nikjer zaznati, vsaj ne vidno in tudi ne pomembno.

Zakaj ne vidno? Čisto enostavno in preprosto povedano: preveč smo razpršeno naseljeni po vsem Njujorškem. Pa še stare predsodke imamo drug do drugega, čeprav jih znamo prikrivati. Nikdar nismo bili in nismo v širšem kot bratje in sestre ene družine. Vse preveč je takšnih, ki se vstran drže. Ni jim do tega, da bi prišli v našo sredino na slovensko njujorško Osmo k Sv. Cirilu. Krivi so menda obojestranski stari grehi. In v starih grehih je zmeraj še nekaj proklestva, pa čeprav se pokaže v obledeli podobi. To odkrivaš v naši slovenski srenji. ko se srečuješ s slovenskimi ljudmi in navežeš z njimi razgovor o naši sredini na Osmi, ki je zaenkrat še stalna in od časa do časa kar življenjska.

In pomembno? Nikakor ne moremo biti pomembni za druge — kakor smo močno pomembni za nas same — če svoje številčnosti ne strnemo, če svojih sposobnosti ne poklonimo skupnosti, če nekaj pomembnega ne ustvarimo, da bi obrnili pozornost drugih na nas, na naše delo, na našo kulturo in morda na vse tisto pomembno, kar nas ločuje od drugih in kar nas naj bi sredotežno vleklo v skupnost, ki ji pravimo *slovenska*.

Pa navzlic vsem tem negativnim dejstvom je na njujorški slovenski Osmi včasih le lepo. Ob koncu decembra se moja misel gnjavi le s tem, kako smo zaključevali leto, ki smo ga zapisovali s štirimi številkami — in sicer 1974.

December je bil kar lep. Ob koncu imamo kar pomladne dni v zimi. Čudovita narava! Pa tudi čudovita srenja naša! Miklavž jo je še sklical. Božič pa jo je kar dvakrat zvabil v sredino in vidnejšo skupnost. Nekaj čudovitega, če pomislimo, da se je to zgodilo na "tujem", ko doma del skupnosti sploh ne pozna več božiča, da ga del lahko samo le mimogrede praznuje po vsem težaškem delu dneva. Vendar v tem delu našega naroda na Slovenskem je božič doživljen najmočnejše in najiskrenejše. Tu ni božičnega lišpa. Tu je le utrip duše in duha, ki vsrkava in napolnjuje.

Koliko je bilo tega v nas, naj vsakdo presodi sam zase! Koliko je bilo v nas notranjega drgeta, koliko hrepenenja po plemenitenju, dobroti in žrtvovanju! O tem sodbe dati ne morem, zato bom raje zapisal, kar sem vidnega ta božični čas zaznal v srenji naši — slovensko-njujorški.

Na tretjo decembrsko nedeljo smo cerkvico svojo kar lepo posedli in dvorano pozneje kar čedno napolnili, ko je bila spet srenjska prosvetna ura. Med nas je spet prišel Ivan Ručigaj, oče Emila, o katerem sem govoril v zapisu novembrske ure. Tu bi rad poudaril misel iz začetka tega sestavka. Emil Ručigaj se je uveljavil osebno v našem mestu, a ne kot Slovenec. Nič ni dosegel po zaslugi naše njujorške slovenske skupnosti. In oče Ivan, eden od pripadnikov starejšega rodu, se prav težavno vživlja v našo skupnost na Osmi. Stari grehi in potem odtujenost. Pa menda je zmeraj in za vsakogar težak občutek tujstva med svojimi rojaki. Da, zares živi so predsodki med nami in še manjka srčne odprtosti drug do drugega.

Vendar dr. France Puc je s svojim sinom zdravnikom Francetom spet prišel med nas in počutil se je menda kot doma!

Vodnik ure dr. Zdravko Kalan nas je pozdravil. Takoj nam je del božični karti v podpisovanje. Eno za Katie Pavlic, ki ne more več priti med nas. Je pri svoji nečakinji na Long Islandu. Karti sta bili podoba starih jaslic iz serije letošnjih božičnih kart, katere je izdala Liga Slovenskih Amerikancev, Inc. Razložil nam je, zakaj je izbral prav to, in ko smo podpisovali, sta na harmoniki igrala v duetu — Franjo Kostanski in Korl Klezin.

In ob sklepnih akordih nam je vodnik ure želel, da bi Božič v naših srcih zmeraj sijal! In začel se je odvijati program ure, ki je bil ves božičen.

Helka Puceva nam je podala Antona Novačanovo pesnitev: *Betlehem*. Pesnitev je sestav štirih sonetov, v katerih pesnik poda dogajanja od cesarjevega razglasa o popisovanju prebivalstva do momenta, ko Jožef pripelje Marijo v rodni kraj Betlehem in vse do —

trenutek še in Dete se poraja,
napolni jok njegov pečino
borno,
pastirčki pa zanetijo ognjišče.

Za tem nam Lucija Jelsevarjeva poda Jakoba Šešerkovo pesnitev: *Nocoj*... V prostem stihu lepo teko besede in "luči strnejo, potopljene v siju betlehemske zvezde..."

Lucijine mehke besede komaj izzvene po dvorani, že se vanje vlove mehki akordi večno lepe pesmi: *Sveta noč, blažena noč.* Z resnično občutenostjo jo je tokrat pela Marinka Ravnikar Zupanciceva. Na klavirju jo je mojstrsko spremljal organist Franjo Kostanjski.

Tone Jenko nam je po tej pesmi prebral Ivana Preglja božično razmišljanje v njegovi črtici: *Iz šole*... V tej črtici pisatelj govori tudi o slovenskih jaslicah, ki so zmeraj žalostne, *ker v njih ni primorskih.* Pisal je pred drugo svetovno vojno! A v njih še zdaj ni koroških. Kdaj bodo celotne primorske in ali bodo koroške še kdaj padle v slovensko celovitost, da bi lahko naš narod iz vse duše v polni božični radosti zapel: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje..."

V to žalostno misel vdere vesela melodija harmonikarjev v duetu, Franjo Kostanski in Korl Klezin. Magda Vasiljeva in Marjanca Kalanova nam zapojeta: *Glej zvezdice božje*... Precej neučinkovito klavirsko spremljavo je dal Simon Kregar, po mojem bi vse drugače zapeli ob spremljavi Franja Kostanjskega.

Jože Vodlan nam je recitiral Alojza Gradnika: *Božična noč.* Do pomladi bodo Pucevi fantiči polže pustili zalizane, dokler ne pride sv. Gregor. V lepi zimi in božičnem času pa so pokazali, da znajo biti koledniki, sv. Trije kralji. In tako so Gasper, Matej in Barnard še svoja imena spremenili in pred nami so stali kot *Trije kralji*...

In spet smo zaslišali zvonove ter božično zgodbo o njih. Pripoved je o cerkvi čudovitih zvonov svete noči. Je zgodba, v kateri je nagrajena ponižna in otroška plemenitost do bližnjega. Zgodbo nam je živo in mirno podal ing. Simon Kregar.

Miklavž nas je pohvalil zaradi naših dišečih klobas in kislega zelja. A to nedeljo smo imeli še okusni golaž, ki sta ga za srenjčane pripravili ge. Frančiška Ravnikar in Marinka Zupanciceva.

Lepo smo prvič tako božičevali za deset dni pred Božičem in devet dni pred Svetim večerom.

Med tem je eden od srenjčanov več delal kot mi vsi skupaj, da bi srenja naša v drugič v lepem božičevala — v cerkvi sv. Cirila na Osmi.

V cerkvenem oznanilu od nedelje, 22. decembra, sem bral tole:

"Hvala vsem faranom, ki so darovali za božični uspeh v fari. Posebna hvala Karlu Klezinu, da imamo tako lepo in čisto cerkev. Klezin je prišel trikrat. Prvič je umil in popravil strop; drugič stene in jih prebarval; tretjič pa je prenovil kipe. Karl Klezin je daroval svoj čas in trud, da imamo lepo cerkev..."

In v lepi cerkvi smo imeli lep sveti večer. Cerkev je bila vsa pripravljena za sprejem srenjčanov. Pa teh je prišlo, da smo jo napolnili. Imeli smo lepo petje. Nepričakovano nas je obiskal dosedanji župnik sosedne pravoslavne cerkve sv. Save v New Yorku otac Dimitrije Dimitrijević. Tudi ta obisk se je lepo duhovno uvezaval v skrivnost Svetega večera, ko se je Kristus v tej noči rodil za vse kristjane in ko se je Bog učlovečil za vse ljudi, ki so dobre volje...

Doznavam, da so srenjčani obogateni odšli ta Sveti večer na svoje domove. Drugi dan, na Sveti dan, se nas ni veliko zbralo, ne pri osmi in ne pri deseti maši... Bil je deževen in mračen dan, a v cerkvi lepo petje, še nekam lepše, bolj ubrano kot prejšnji večer... Na Sveti dan ni bilo Charlia Guardije. Bila je pa Marinka Zupanciceva, ki je spet pelo solo v pesmih: *Raduj se človek moj*... in pa v *Noč božična*... Ta dva dneva in pa na decembrsko srenjsko nedeljo lahko šteje za svoje doslej najuspešnejše nastope.

Raztreseni vsepovsod po Njujorškem drug drugemu kličemo: Srečno novo leto!

Na nedeljo, 19. januarja 1975, pa se zopet srečamo v skupnosti srenjski na prosvetni uri. Kako bomo v novem letu začeli in kako nadaljevali v skupnosti, zavisi samo od naše zavesti in naše pripravljenosti žrtvovanja za to majhno narodno skupnost.

Tone Osovnik

—o—

M. Tekavec:

Takrat laž, zdaj resnica!

(Dalje)

Škoda, da bi preveč prostora v Ameriški Domovini porabil če bi v celoti ves spis objavil, ko je tako aktualen za spoznanje resnice. Do l. 1948 se je poveličevalo Stalina in tudi ječe so se polnile tako, da ko se je znani Tone Seliškar od Izseljenske Matice seznanil ob obisku v Clevelandu z rojakom, ki se je vrnil z obiska domovine in ga vprašal, kakšen vtis je nanj napravila nová Jugoslavija, ta odgovoril: "Ječe so polne, hlevi pa prazni..."

Znani kulturni delavec, zdaj pokojni Ivan Dolenec, ima v knjigi "Moja rast" (izdala Slov. Kulturna Akcija, Buenos Aires, 1973) zanimivo poglavje: Največja sreča za Jugoslavijo. Vsaj mene zanima, kakšno je bilo Titovo mnenje pred tem letom in po l. 1948. Ivan Dolenec piše:

"Z Dedijerjem se je Tito obširno pogovarjal o sporu s SZ (Sovjetsko zvezo) in je pri tem rekel: "Nikdar v zgodovini ni bila osebnost tako podložna državnemu aparatu, ta pa aparatu obveščevalne službe, kakor je danes v ZSSR. Nikjer ne ravnajo z ljudstvom tako nehumano kakor v ZSSR." (Dedijer, 562.)

Ob času, ko Jugoslavija ni bila varna pred napadom Sovjetske zveze, je drastično povedal Tito, kaj razumejo v tej državi pod besedama "mir" in "napadalec". Njim pomeni mir: Stoj, ne premakni se, počakaj, da te pogoltnem. Kakor hitro se s tem ne strinjaš in se braniš, si napadalec in si velika nevarnost za Sovjetsko zvezo." (Slov. por., 18. marca 1950.)

O svobodi, ki vlada v SZ, je rekel Tito, da je tam zaprtih 15 milijonov ljudi. (Slov. por., 18. marca 1952.)

O terorju, s katerim se je v SZ vzdrževal komunizem na vladi, je povedal Moša Pijade: "V letih 1936, 1937 in 1938 je izginilo v SZ nad 3 milijone ljudi. To ni bila buržuazija, ker je bila že poprej likvidirana, to so bili komunisti ruskih in neruskih narodov." (Slov. por., 7. avg. 1951.) (Če bi to število žrtev enakomerno razdelili med dneve, bi jih približno prišlo na dan 2700.) Usmrtitve so bile večkrat združene s hudim mučenjem, med katerim so "krivci po večini priznali" svoje zločine. Seveda se o tem ni smelo javno govoriti... Če bi si kdo upal vprašati za usodo enega izmed mnogih ujetnikov, je bil sam takoj aretiran. (Slov. por., 8. dec. 1951.)

Dober komentar k Titovim besedam o nesvobodi v SZ je podal Ivan Kairaivanov: "Človeška osebnost ni nikjer tako vklenjena, tako preplašena in zasužnjena kakor v Stalinovem carstvu, kjer vlada brezdušna p o l i c i jska birokracija... Nič čudnega, če so tisoči in tisoči ljudi, večinoma znanih članov partije ali sami komunisti, govorili preklinjajoč Stalinovo tiranijo, da so to strašnejši dnevi nego kakršni koli pod carizmom." (Slov. por., 11. dec. 1951.)

Najbolj pretresljivo je poročilo o SZ z dne 8. nov. 1952, da je v SZ v 2200 taboriščih nad 100 milijonov ljudi na prisilnem delu, v satelitskih državah pa 900,000. Ljudje so obsojeni na 5 do 25 let prisilnega dela. Pri tem jih umre 20 do 30 odstotkov na leto. "Glede večine koncentracijskih taborišč v ZSSR so trdile bivše žrtve teh taborišč, da je bil v primeri z njimi Dachau prava počitniška kolonija." (Ta primerjava je seveda hudo pretirana. Res bo samo to, da se je po nemškem polomu pri Stalingradu položaj jetnikov v Dachauu nekoliko izboljšal. Prav te dni, ko pišem te vrstice, mi je pripovedoval partizan, ki je preživel v Dachauu 27 mesecev. Jaz sem se čudil, kako je v tem peklu mogel vzdržati nad dve leti, pa mi je bil razložil to z izboljšanjem po jeseni 1942.)

Kdor je poslušal pripovedovanje oseb, ki so leta 1944 in 1945 doživele prihod sovjetske vojske v Jugoslavijo, je slišal hude tožbe o nasilstvu vojakov. O tem je Slov. por. dne 21. feb. 1953 sporočil tole: "Skupno je našim oblastem prijavljeno, da so posamezni oficirji in vojaki Rdeče armade izvršili na ozemlju Jugoslavije 1219 posilstev, 359 poskusov posilstva, 111 posilstev z umorom, 248 posilstev in poskusov uboja ter 1204 ropanj s telesno poškodbo."

Še bi se marsikaj lahko dalo navesti, kar je v omenjeni knjigi Ivan Dolenec (str. 184-187) priobčil. Naj navedem le še tole:

"SZ je veljala kot nekak vzorec komunistične države, kamor so se hodili učit ali vsaj opazovat razmere tudi iz Jugoslavije. Kdor je opazoval množično ubijanje ljudi pri nas v prvih povojnih mesecih, se je nehote vprašal: Ali ni bilo to nesmiselno pobijanje vsaj deloma posledica sovjetskega vzgleda in šole?

Prišel bo čas, ko se bo tudi pri nas ugotovilo, da so premnogi trpeli predvsem zaradi tega, ker so poznali resnico o komunizmu v SZ in o njegovih metodah. Takrat bo zahtevala pravičnost, da se tudi tem mučencem da vsaj skromno zadoščenje, ne zaradi mrtvih, saj ga ne potrebujejo, ampak zaradi poštenosti do zgodovine in zaradi poznejših rodov, ki se bodo iz zgodovine učili."

*

Tako naj ta spis vsaj malo da razmišljanja, da je to, kar se je takrat od enih in istih ljudi o komunizmu in Stalinu pisalo, bila laž. Sedaj to oni sami dokazujejo in razlagajo.

VESTI IZ SLOVENIJE

Za boljši zrak v Anhovem

Tovarna "Slonit" je postavila na glavni dimnik za odpraševanje rotacijske peči ogromen filter, ki zajame dnevno od 100 do 150 ton prahu. S starim so uspeli ujeti le okrog 30 ton.

Prav tako so montirali filtre na pakirnici cementa in štirih drugih najbolj občutljivih krajih. S tem so izboljšali pogoje dela in zavarovali okolico pred onesnaženjem.

Izboljšanje prometa pri Ankaranu

Gradnja nove slovenske obalne ceste je še vedno daleč pred nami, položaj pa se je precej izboljšal ob dograditvi "ankaranske deteljice". Promet se s podvozi in nadvozi hitro in nemoteno odvija brez zastojev. Prav to križišče je bilo trd oreh v turistični sezoni, ko je bilo treba v vročini čakati po uro in več. Z rešitvijo tega vozla pa se odpirajo novi v Kopru in Izoli.

Versko trdna župnija

Župnija Beltinci v Prekmurju je gotovo versko ena najbolj močnih v Sloveniji. 70 družin ki imajo živeče duhovnike, je dokaz njihovega življenja po veri.

To se odraža tudi ob nedeljskem obisku sv. maše, obisku verouka in karitativni dejavnosti. Tudi organizacija dela je zelo lepo urejena, ki jo vodi župnijski svet. Sedaj so obnovili velik prezbiterij v smislu nove liturgije. Duhovniki pa pripravljajo božično svetoletno tridnevnico.

Zopet potniški vlaki v Kamnik

Minulo je že šest let, odkar je po kamniški progi peljal zadnji vlak. Tovorni promet je v tem času sicer nekoliko nazadoval, za industrijski razvoj pa kaže na izboljšanje.

Zaradi obremenjenosti cest in počasnega odvijanja predvsem v prometnih konicah pripravljajo načrte za obnovitev potniškega prometa, ki bi zelo prav prišel predvsem delavcem, ki se vozijo v Ljubljano na delo.

Enake načrte z železnico imajo v Slovenj Gradcu.

Jesenice skrbe za delavce

Jeseniška železarna ima v samskih domovih prostora za 450 delavcev. Na tem območju primanjkuje moške delovne sile in jih zato vabijo iz južnih republik. Za boljše počutje samskih delavcev železarna preureja samske domove v garsonjerskem stilu.

Rev. Leon Kristanc:

Slovenske jaslice v Ameriki

(Nadaljevanje)

V sredi novembra sem se prepeljal in ko sem v udobnem stanovanju razobesil tudi povečano viko jaslic, se je kolega sokolan pozanimal. Povedal mi je, da ima cerkev svojevrstne jaslice: pastirji vseh velikosti, Detece večje kot Marija in Jožef, hlevček iz vezanega lesa (plywood) in vse na tleh v presbiteriju. Vprašal me je, če bi v kratkem času — do Božiča je bilo le 5 tednov - napravil cerkvi res primerne. Takoj je klical trgovino v San Fransicco in odgovor je bil ugoden. Obljubil sem mu, da on naj govori z župnikom in poskrbi denar. Župnik ni bil navdušen, nasprotno - "da bo še premislil" se je izgovarjal. Kolegu je imel denarne vire zagotovljene. Dnevi so minevali, les je še rasel v gozdu. Na večer praznika Brezmadežne (8. december) je po večerji župnik prišel v sobo, gleda sliko in pravi: "Sem se odločil - pa jih naredi". Zahvalil sem se mu za zaupanje in pristavil, naj mi da prosto med tednom. "To je pa tajna zadeva" je z nasmehom pripomnil, voščil "lahko noč" in odšel. Kolega je nestrpen pričakoval in se pozanimal. Ves srečen mi je segel v roko: "Jutri pravi prvi dve sv. maši in prav tako v nedeljo, ostalo pa vse prepusti meni".

V soboto na praznik Brezmadežne sem se odpeljal v dežju v 2 milj oddaljen Aptos - Santa Cruz že ob morju, kjer so imeli salezijanci svoje semenišče in je bil ravnatelj moj rojstni rojak Dr. Franc Knific - sedaj že nad 4 let neozdravljivo bolan v St. Francis Ksawer bolnici v New Yorku. Tam so imeli gozdič, katerega so pa morali posekati radi načrtov cestne uprave. Tam je rastlo posebne vrste hrastovje z lepim lubjem, kakor nalašč za hlevček in ograjo. Pozno zvečer sem privozil domov. Kolega je že rezerviral vse potrebno v San Franciscu. Naslednji popoldan sem se odpeljal v 13 milj oddaljeni Oakland, kjer sem bil že dobro upeljan v mizarski delavnici primorskega rojaka Mr. Janeza Makuca in mi je radevolje dovolil, ker je bil sam itak čez dan zaposlen v bližnji tovarni. Po potrebi mi je zvečer še rad pomagal. Tudi žena Pavla je rada poprijela, če sem jo prosil za pomoč. V pondeljek, g. decembra sem se lotil dela in v petek pred zadnjo adventno nedeljo sem vse izgotovljeno - sv. Jožef mi je nevidno pomagal - že prepeljal domov. Kolega je poskrbel tri fante in še isti večer so bile - pokrajina, hlevček in smrekce - postavljene v obširnem presbiteriju pred obhajilno mizo. Župnika ni bilo doma in je zjutraj začuden gledal. Pri zajtrku je le pripomnil, da bo on opravil polnočnico pri šol. sestrah v konventu, v cerkvi je pa vse nama prepustil. Tiha želja se mi je izpolnila, povedal sem jo kolegu in je takoj soglašal.

Šla sva v konvent in sem razložil sestri ter jo prosil, naj poskrbi 5 fantkov in 7 deklic posamezno iz družin s številnimi otroki za polnočno procesijo. V nedeljo popoldne naj pridejo k vaji, vse ostalo bo pa tudi ona zvedela pri vaji. Po kosilu sva s kolegom razpostavila pastirje in ovce ter vodnjak in kar je bilo še potrebno uredila. Kakšno presenečenje je bilo za vse farane v nedeljo, ko so prihajali v cerkev k mašam! In je bil isti dan že "Sveti večer"! Organistinji sem tudi dal note z melodijo "Svete noči" bogato izpopolnjeno po skladbi ravnatelja cerkv. kora v ljubljanski stolni cerkvi sv. Nikolaja profesorja glasbe Stanka Premrla, da jo je skrbno preigrala in sem ji dal vsa potrebna navodila. Maša je bila takrat še vsa latinska.

Prostorna cerkev je bila daleč pred polnočjo že natrpana, na koru so peli običajne božične pesmi. Jaslice so bile v temi, cerkev pa bogato in okusno razsvetljena in oltar ves v cvetju lepih poinzet, katerih ducat je bližnja cvetličarna poklonila cerkvi. Kolega - mašnik, visok in vitek po postavi - je v spremstvu 6 tih strežnikov pristopil. Odmolili so pristopne molitve, pokadili oltar, kor je odpel "Kyrie, Christe Eleison". Luči so ugasnile in izpod kora se je pa že pomikal po cerkvi med klopmi urejen sprevod, otroci so bili oblečeni v običajnih nedeljskih oblekah, le dekletce, ki je nosilo Detece na blazinici, je bilo oblečeno v dolgo belo obleko in ogrnjeno z rdečo ogrinjavko ter z lepo urejenimi dolgimi lasmi.

Kot prva je stopala dekle z visoko držečim angelom v rokah, par korakov za njo dekle z Marijo in fant z Jožefom, v sredi pa punčka z visoko dvignjeno blazinico z Jezuščkom - za njimi so pa sledili po 4 deklice in 4 fantki s prižganimi, visoko dvignjenimi lučkami (vigil lamps). Melodije "Silent - Holy Night" so blaženo zvenele po prostorni in temni cerkvi, ki je prisluhnila čaru Svete noči. Nežni sprevod se je bližal obhajilni mizi, kjer je pred oltarjem ob svitu sveč stal mašnik s strežniki in s solznimi očmi motril prihajajoče. Angel se je ustavil pred presbiterijem, pri vhodu sta obstala Jožef in Marija, ostali so bili ob straneh, dekletce z Detetom je stopilo pred mašnika, ki je že z robcem v roki pričakoval prošnjo, katero so vsi glasno in razločno izrekli: "Prečastiti gospod mašnik - prosimo, blagoslovite te podobe! Jezuščka in Marijo ter Jožefa in jaslice, da bo vsak, ki bo tam molil, v prošnji in molitvi uslišan".

Duhovnik je v molitvi blagoslovil in pokadil ter isto opravil tudi pred jaslicami. Izročili so mu kipe in jih je postavil na pripravljeno mesto. Dekletce pa je samo od sebe pokleknilo, poljubilo je Jezuščka in ga poklonilo mašniku, ki ga je tudi poljubil in položil v preprosto napravljene jasli.

Luči so se prižgale in v odlično razsvetljeni cerkvi, pred ljudstvom, prevzeto od skrivnosti Svete noči, je mašnik zapel "Gloria in Excelsis Deo" in nadaljeval s sveto mašo. V pridigi je v kratkih besedah podal pomen polnočnice in veličino Božiča, potem v kratki pavzi kazal na jaslice ter nato pristopil k meni - ves čas sem bil med ministranti v obstranski klopi - ter mi čestital in ljudem povedal, čigavo delo so jaslice in tudi vsa zamisel sporeda lepe polnočnice. On me je takrat predstavil faranom - kar je navada župnikova - ki so do takrat mislili, da sem gost v župnišču in jima za praznike prišel v pomoč. V imenu faranov se mi je iskreno zahvalil za jaslice, "ki so cerkvi v ponos in bogat okras, saj so najlepše v škofiji", je rekel.

Po odpeti veroizpovedi - "Credo" - je organistinja intonirala melodijo, pevci so zapeli: "Holy Night, Silent Night . . ." in že je vsa cerkev poprijela, mašnik je nadaljeval s svetim opravilom. Med povzdigovanjem so otroci klečali razvrščeni v presbiteriju in visoko držali prižgane rdeče lučke, dekletce med Jožefom in Marijo ter s sklenjenimi rokami v sveti hostiji molili novorojenega Jezuščka - učlovečenega Boga - Odrešenika. Vsi so tudi prvi prejeli tam sv. obhajilo, h kateremu je pristopila menda vsa verna množica, saj sva oba dolgo, dolgo obhajala, da sem se že bal, da mi bo okvarjena in občutljiva roka omahnila.

Navadno se po zadnjem blagoslovu ljudje kar drenjajo proti vratim, ker se vsem mudi domov, takrat so se pa vsi pomikali v ospredje k jaslicam in se je cerkev le počasi praznila. Ko je mašnik s strežniki stopal v zakristijo, sta mu veselje in sreča sijala z obraza, sledil sem jim. Tam sva si voščila lep in vesel Božič, katerega sva že uživala, saj sva ga oba zaslužila. Vstopila je dvojica v srednjih letih, meni nepoznana; opazil sem ju pa že v cerkvi, sedela sta v prvi klopi. Kolega mi ju predstavi: Dr. in Mrs. Salvo in Gloria Giufree - ter pristavi, da sta onadva že poravnala vse stroške; drug drugemu smo čestitali in si izmenjali voščila. Zanimala sta se, kdaj bom maševal - "Ob enajstih in otroci bodo peli", me je prehitel kolega." Lepo, nama je prav všeč, potem pa zopet nasvidenje po maši" in sta se poslovila. Bil je zdravnik z ženo, jaz sem pa že postal za dva prijatelja bogatejši.

Naj še popišem jaslice same. Na lesenem podstavku so bile dobra dva metra dolge in dober meter široke. Hlevček je bil postavljen ne prav v sredini v ozadju, za njim so bile malo črez vrh raztrgane htrehe razporejene lepe smrekce, za njimi pa starinsko obzidje Betlehema - zelo posrečena slika v okviru iz starikove mlade hrastovine. Ob straneh sta bili po dve večji smrekci in v ospredju po ena rdeča in bela poinceta. Valovita pokrajina z nekaj skalovja in s starinskim vodnjakom je bila obdana z ograjo iz ravnih starikavih hrastovih debelc. Tudi zvezda z "biserom" v sredi ni manjkala. Električna razsvetljava je bila skrbno izpeljana, da niso bili kipi zasenčeni. Najbolj sem bil v zadregi za mah, kateri v teh krajih sploh ne raste. Na prošnjo mi ga je poslal nečak Jože iz Clevelanda, OHIO. Poiskal in dobil ga je na Slovenski pristavi in suhega odposlal. V teh ogromnih daljavah in deževnih ter snežnih razmerah se je pa naužil vlage ter je tako kar precejšnja škatla, dobro povezana dospela znatno težja, da sem na poštnini moral še precej doplačati. Celotno so bile lepe in pomenljive, predstavljale so njih namen: Učlovečenje - rojstvo Boga - Odrešenika sveta. Bile so po pesmi: "O, ve lesene jaslice in ti ubožni hlev, kako nocoj bogate ste, ve res ste dom Kraljev."

Odstranili smo jih po končani osmini takratnega praznika "Razglašenje Gospodovo - Sveti Trije Kralji" (6. januarja) , kar tukaj ni navada in jih odstranijo že po Novem letu. Župnik ni nasprotoval; prvikrat jih je pa v cerkvi omenil šele naslednji Advent, ko je želel, naj jih postavimo - brez pastirjev in živali - že pred praznikom Marije Brezmadežne: Faranom v vzgled in vzpodbudo, naj se vsaka družina potrudi, da bodo obhajali in praznovali Božič pred jaslicami — "Let us put Christ into Christmas!" jim je naročal. Pri slovenski-hrvatski fari v San Francisco jih še vedno odstranijo šele ob Svečnici, kot je bila navada v domovini. Te navade se drži tudi naslednik pokojnega župnika Rev. Vitala Vodušek, ki je Hrvat po rodu. Kako se njegova slutnja, izrečena ob obisku slovenskih jaslic v San Franciscu, približuje uresničitvi - kot že obljubljeno, bom pa kaj več skušal napisati prihodnjič.

Vsem naročnikom in čitateljem Ameriške Domovine, njenemu uredništvu in upravi, vsem prijateljem in znancem želim obilje božičnega vesela v božji ljubezni ter zdravo, srečno, blagoslovljeno-in naši zemlji svobode, kakor tudi naši slovenski domovini in vsemu svetu mirno leto Gospodovo 1975.

S toplimi pozdravi!

—o—

Rak je hud morilec

Razne vrste rakastih bolezni so zdaj po vsem svetu krive povprečno 10 do 15 odstotkov vseh smrti.

Cheese Stuffed Meat Loaf

For hearty dinner fare, Wispride Test Kitchens suggest Cheese Meat Loaf recipe:

1 lb. ground beef
1 lb. ground pork
1 10-oz. pkg. Wispride Sharp Cheddar Cold Pack Cheese Food
2 cups fresh white bread crumbs (about 4 slices)
2 eggs
⅓ cup chopped onions
2 teaspoons Worcestershire sauce
1 teaspoon Maggi Seasoning
1 teaspoon salt
¼ teaspoon pepper
1 10-oz. pkg. frozen chopped spinach, thawed and drained
¼ cup chopped onions
1 egg
½ teaspoon salt
Dash nutmeg

Preheat oven to 350°F. In large bowl, combine beef, pork, ½ pkg. Wispride Sharp Cheddar Cold Pack Cheese Food, bread crumbs, 2 eggs, ⅓ cup chopped onions, Worcestershire sauce, Maggi Seasoning, salt and pepper; mix well. In small bowl, combine spinach, ¼ cup chopped onions, egg, salt and nutmeg; mix well. In 9" x 5" x 3" foil-lined loaf pan, place ½ meat mixture, forming cavity in center; place spinach mixture inside cavity and top with remaining meat.

BAKE at: 350°F. TIME: 1½ hours.

Cool 10 minutes; remove from pan. Place remaining Wispride Sharp Cheddar Food in pastry bag and decorate meat loaf. Garnish with hard-cooked egg slices. Makes 6 servings.

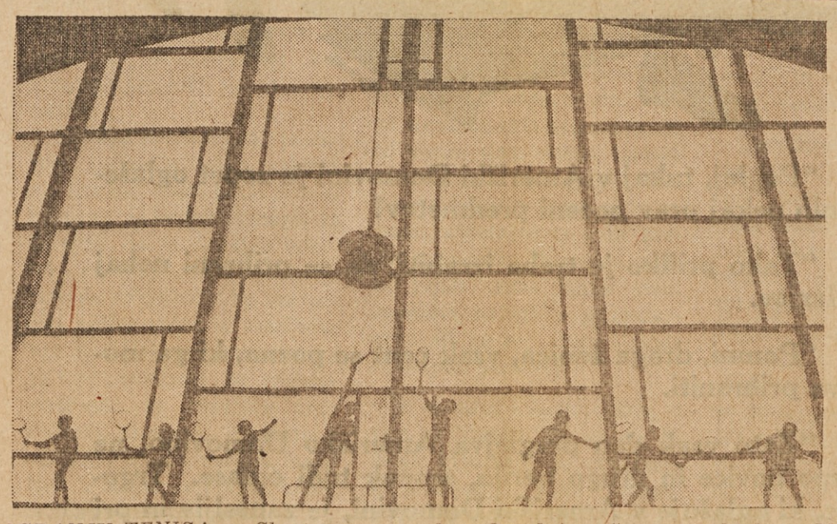

PRI IGRANJU TENISA — Skozi ogromno okno Osrednjega športnega kluba v Moskvi v Sovjetski zvezi se vidijo igralci tenisa. Ta postaja v Sovjetski zvezi baje vedno priljubljenejši.

Vseslovensko romanje v Sveto deželo od 11. do 18. februarja 1975

Mnogi bodo romali v Svetem letu 1975 v Rim, pa tudi Sveta dežela bo posebno v tem letu cilj vernikov z vsega sveta.

Romanje v Sveto deželo je za vsakega nekaj velikega; edinstveno doživetje, ki ga ni mogoče pozabiti.

Tudi Slovenci bomo romali v Sveto deželo, da obiščemo kraje, kjer je živel naš Odrešenik. Videli bomo kraje, kjer je oznanjal svoj nauk, jih posvetil s čudeži, s svojim trpljenjem in smrtjo, dokazal pa tudi svojo božjo moč z veličastnim vstajenjem.

Obiskali bomo seveda tudi mesto Nazaret, "cvet Galileje" ga imenujejo. Mogočna kupola nave bazilike Marijinega Oznanjenja nam bo že od daleč kazala pot do svetega prostora, kjer je "Angel Gospodov oznanil Mariji", da bo postala Mati božja in nam posredovala Odrešenika.

Svet je ta kraj, saj je tu začetek božjega življenja na zemlji, ki je postalo vidno z rojstvom Jezusovim v Betlehemu, doseglo svoj višek na križu in v velikonočnem jutru.

Svet je bil ta kraj kristjanom od vsega početka, izkopanine zadnjih desetletij pričajo o tem. Leta 1969 so pa frančiškani, varuhi svetih krajev, dovršili tukaj novo, veličastno baziliko, ki jo smemo imenovati "Moderno sveto pismo iz marmorja in dragocenega stekla". Nova stavba, umetnina sama na sebi, je polna umetniško dovršenih kipov, slik in posebno mozaikov, ki predstavljajo podobe iz Starega in Novega zakona.

V baziliko in na krasni, obširni dvor, ki jo obdaja, prinašajo narodi z vsega sveta mozaike, ki navadno predstavljajo Marijo in narodne patrone, kakor jih tisti narod posebno časti.

Tudi Slovenci bomo ob priliki našega "vseslovenskega romanja" v Sv. deželo v mesecu februarju 1975 darovali baziliki Marijinega Oznanjenja lep mozaik kot darilo našega naroda.

Dobili smo lep prostor v dominatnem vogalu dvora, ki obdaja baziliko. Je to eden najlepših prostorov, ki so bili še na razpolago.

Mozaik bo izdelan po načrtih pok. prof. Staneta K r e g a r j a. Predstavljal bo Marijo kot "Mater Slovencev", zraven bosta pa še naša narodna patrona sv. Ciril in Metod. Velikost: 120 cm širok, 250 cm visok.

Slovenci izven domovine, s Koroške, tržaškega in goriškega ozemlja, iz zapadne Evrope, kakor tudi iz Amerike in drugod, bomo romali v Sveto deželo v času od 11. do 18. februarja 1975.

V nedeljo, 18. februarja, se bomo zbrali vsi v Nazaretu k skupnemu bogoslužju in blagoslovitvi našega m o z a i k a pod vodstvom škofa dr. Staneta Leniča.

Vabimo rojake Slovence, da se čimprej prijavijo za to naše veliko skupno romanje pri svojih krajevnih duhovnikih.

Prosimo tudi za prispevke za kritje velikih stroškov za mozaik.

Mozaik bo res dostojno potrjeval našo prisotnost v krogu katoliških narodov sveta, bo pa predvsem dokaz naše ljubezni do Marije, pa tudi izraz naše hvaležnosti kakor tudi prošnje za pomoč in varstvo v bodoče. Cena romanja 7,900 šil. ($520).

Prijave sprejemata:

Dušnopastirski urad, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec/Klagenfurt, tel. (0 42 22) 85 3 48

in

Ferdinand B a b n i k, Pfarramt 6370 Reith bei Kitzbuehel, Oesterreich, telefon (0 53 56) 54 15.

—o—

MORDA SE VRNE — Grški kralj Konstantin se bo vrnil na prestol, če bo ljudsko glasovanje prihodnji mesec tako odločilo.

Svinec v krvi vzrok nagnjenja k zločinom!

LONDON, Vel. Brit. — Uničevanje, razbijanje in drugi zločinski načini ponašanja v našem času naj bi bili do neke mere p o s l e d i c a prevelike količine svinca v krvi mladih in starih divjakov, trdi skupina britanskih profesorjev.

Visoka mera svinca v krvi povzroča preobilje dejavnosti in kršitve zakonov tako v mladih kot v starih ljudeh, trdi skupina britanskih profesorjev.

Že dolgo je znano, da svinec škoduje možganom, jetram in ledvicam, sedaj pa sta prišla prof. D. Bryce-Smith, kemik na Reading University, in prof. H. A. Waldron, predavatelj socialne medicine na univerzi v Birminghamu, do zaključka, da vpliva svinec v krvi v precejšnji meri tudi na človekovo ponašanje.

Preskusi, ki sta jih navedena izvedla, skupno s preiskavami, kažejo, da bi bilo mogoče prenekatere kaznjence-jetnike odvrniti od zločinskih nagnjenj, če bi jim le spravili svinec iz krvi.

—o—

Večja pažnja na "odsotne" očete naj zmanjša izdatke

WASHINGTON, D.C. — General Accounting Office, organ Kongresa, je mnenja, da je najboljša pot za zmanjšanje izdatkov za vzdrževanje "odvisnih otrok" in njihovih mater večja pažnja nad "odsotnimi" očeti.

Nekateri od teh imajo dohodke do $12,000 letno, pa se za otroke "ne menijo", se pravi da ne skrbijo za njihovo vzdrževanje. Veliko "odsotnih" očetov dejansko ni odsotnih, dom zapustijo le, kadar pričakujejo obisk nadzornikov. Če jih ti presenetijo, se izdajajo za sorodnike ali goste, "zapuščene" matere pa nato dobivajo dalje podporo za "odvisne" otroke.

Trdijo, da je takih slučajev dosti, in bi jih bilo mogoče omejiti, če bi se le odgovorne oblasti za to dejansko zavzele.

—o—

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Zvezni proračun bo imel 23 bilijonov primanjkljaja

WASHINGTON, D.C. — Kongresna študija je prišla do zaključka, da se bo sedanje zvezno finančno leto končalo 30. junija 1975 s p r i m a n j k l j a j e m 23 bilijonov dolarjev, med tem ko so ob začetku proračunskaga leta računali kvečjemu na 20 bilijonov primanjkljaja.

Povečani primanjkljaj ima vzrok v gospodarskem zastoju, ki zmanjšuje davčni dohodek, povečuje pa izdatke za socialno skrbstvo, zlasti za brezposelno podporo in ustvarjanje novih, javnih delovnih mest.

—o—

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

EUCLID CONDOMIIUM
Brick - 6 years old. Completely redecorated. Built-ins with matching refrigerator. 2 bedrooms, 1½ baths. Babbitt Rd., across from E. 237 St.
Asking $21,900 — owner 486-5684. (x)

NAPRODAJ
niša s štirimi spalnicami za eno družino, na 723 E. 157 St. blizu cerkve in šole Marije Vnebovzete, v dobrem stanju, vsi novi parket podi. Ogled od 5. do 7. ure zvečer čez teden in ob nedeljah ves dan. Garaža, lep vrt, v Collinwoodski naselbini. Se proda zaradi selitve.
—(8)

EUCLID
od E. 260 St. nova Colonial hiša, z aluminijam obita, tri spalnice, jedilna soba, vdelane omare, polna klet, popolno karpetirana, kvalitetno delana. V srednjih tridesetih.

OD ROUTE 91
Eastlake, zidan ranč, osem let star, tri spalnice, jedilna soba, den, polna klet. V lepem stanju, blizu šol, $35,900.

NOVI DOMOVI
od Rt. 91, krasna hiša z srednjimi vrati, ranč tipa, tri spalnice, velika kuhinja z vdelane omare, 1½ kopalnica, formalna jedilna soba, dvojna priključena garaža. Kvalitetno delana. Tudi loti se dobijo. Vam zidamo po vaši volji.

UPSON REALTY
UMLS
499 E. 260 St. RE 1-1070
Odprto od 9. do 9.
(6)

V najem
E. 77 St. blizu St. Clair Ave. se oddajo štiri sobe, spodaj, v najlepšem stanju, karpetirano, in prenovljeno. Furnez in driveway. Nič živali. 361-5943.
—(10)

V najem
se oddajo tri neopremljene sobe s kopalnico spredaj, zgoraj. Odraslim. Na E. 71 St. blizu St. Clair. Kličite 361-0989 po peti uri popoldne.
(4)

V NAJEM
hiša 6 sob spodaj, 6 sob zgoraj, po nizki ceni, samo odrasli. Kličite 431-1048 ali 881-1691.
(4)

Help wanted Male or Female

JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

DVOJICA
dobi delo, da bi skrbela za apartmente v visokem poslopju. Se dobi v zameno opremljeno stanovanje in dobra plača. Kličite 481-2914.
(4)

VELIMIR DEŽELIČ:

KRAGULJ

ROMAN IZ 9. STOLETJA

Saj je vendar vse veliko cesarstvo znosilo sem zlato, slonovo kost in dragulje, da bi se zgradila cerkev Hagije Sofije. Tri sto pet in šestdeset centov zlata je pogoltnila. Deset tisoč ročnih delavcev je gradilo. Stavbeniki, kiparji in slikarji so vložili vse znanje in vso izvedenost, da bi ustvarili najlepšo cerkev sveta ali da bi ti in spesnili čipke iz marmorja, kot je rekel Prokopij; zakaj to ni stavba, zložena kamen na kamen, tu vse živi, tu — ko da so kupola, svodi, loki, stene in stebri pripeti z zlatimi sončnimi žarki na sam nebeški svod...

Mladi Konstantin je tu ponavljal stihe pesnika Pavla Silenciarija, ki je, slaveč Hagijo Sofijo, zanosno klical:

Kdo bi te izpel, vrt marmorja nebeškega?

Marmorno stebrovje — dve vrsti pomladnih sadnih dreves.

Zidovi v barvah cveto in tla so ko cvetna poljana.

Štiri vitke podslombe, a na njih se loki pleto,

loki neizmerno smeli, loki nad loke gredo.

Oči se pno vse više in više, od svoda do svoda,

komaj bodo segle do venca v vencu tisočih oken.

Tu lije svetloba, tu žarek pripleše z žarkom.

Kupola žari v sijaju ko velika zlata čelada.

Teme se kupole te, mislim, dotika neba.

Pesmi o lepoti cerkve svete Modrosti je filozof Konstantin dodal besede iz zgodb Salomonovih;

Ne sijaj in srebro, marveč sprejmite rajši, nauk božji; in znanje rajši ko čisto zlato. Zakaj boljša je modrost ko drago kamenje; in vse najmilejše stvari se ne morejo primerjati z njo. Kaj ne kliče modrost? In razum ne daje svojega glasu? Vrh višin, na poti, na križiščih stoji modrost. Pri vratih, ob vhodu v mesto, kjer se odpirajo duri, kliče: "Brezumneži, spametujte se, naučite se, ljudje, modrosti!"

Ko je nekoč Konstantin zapuščal cerkev svete Modrosti, ga sreča logotet in ga vpraša:

"Filozof, rad bi vedel, kaj je prava modrost, kaj je filozofija?"

A filozof Konstantin odvrne takoj s svojo hitro pametjo in pove z malo besedami mnogo:

"Prava filozofija je iskanje vsega božjega in človeškega: kako bi se človek, ki je podoba božja, čimbolj približal Bogu."

JANIS

"Bil je patrijarh Janis, ki je učil herezijo: Ne smemo častiti ikon!" (Ž. sv. C., knj. V.)

V Carigradu, okrog leta 849.

Pobožna cesarica Teodora je poslušala svet logoteta Teoktista, sorodnika Konstantinovega, ter sklicala v Carigrad veliki cerkveni zbor; in ta je obsodil napade in boj zoper svete podobe kot krivoverstvo, sovražnika svetih podob, patrijarha in čarovnika Janisa izobčil, 19. februarja 843 pa je slovesno slavil nedeljo pravovernosti.

Po stoletnih preganjanjih se obnovi in pomladi opustošeni carigrajski samostan Studion, stari ščit cerkve in prave vere. Razgnani redovniki se pomalo z vseh strani sveta vračajo pa tudi novi se posvečajo, potem ko so si odrezali lase in oblekli črne halje iz grobe raševine.

Stanovalci jugozapadnega dela Carigrada znova slišijo, kako dnevno šestkrat ječijo udarci ob zvonki semantron in kličejo menihe k skupni molitvi. O polnoči, pred zoro, v jutru, opoldne, pod večer in v prvi mrak donijo v samostanski cerkvi moški glasovi, pojoč psalme, kantike in himne v slavo božjo. Enkrat molijo vsi skupno; drugikrat se delijo v dva zbora in izmenoma pojo. Tretjikrat pa moli en sam lepi glas, a vsi mu v zboru odgovarjajo.

Lepo je hvaliti Gospoda in peti Njegovemu imenu: Najvišji!

Naznanjati v jutrih milost Njegovo in resnico Njegovo v nočeh.

"Resnično," piše Zlatousti, "moli lahko tudi vsakdo sam v svoji sobici, a nikakor ne tako, kakor bi molil v cerkvi, v zboru, kjer mnogi z eno dušo kličejo Gospoda. In samca ne posluša Bog tako ko one, ki molijo v zboru. Zakaj tu je skladnost v večglasju, občestvo mnogih, povezanost v ljubezni. Tu se kliči bratov družijo. Duhovni so vodniki v molitvi, da teče glas množice varno do neba k Bogu."

Koprnenje za molitvijo v veliki družbi je zbralo ljudi v samostan Studion. Molitev, delo, uboštvo, post in čezmerno bedenje je povezalo stotine redovnikov v bratstvo. In oni, ki so se vsemu odrekli, so našli tu vrednote vseh vrednot.

Visoko filozofijo in angelsko življenje imenujejo Carigrajčani življenje v samostanu Studionu, zakaj menihi preživljajo tu dneve v molitvi in delu.

Samostanci so tu obrtniki vseh vrst: tkalci, krojači, čevljarji, pletarji, rezbarji, a največ jih je, ki izdelujejo knjige in jih prepisujejo; in takih, ki preslikujejo slike. Nekateri so umetniki, književniki in učenjaki. Hierodijakonov, ki so prejeli dijakonsko stopnjo svetega reda, je malo, še manj pa je hieromenihov, to je, duhovnov.

Težnja za molitvijo v veliki družbi in za angelskim življenjem v samostanu Studionu je bila tudi častitemu menihu, slikarju Epifaniju, vse na svetu. In Bog je dal, da se je proti koncu življenja vrnil iz Soluna v carigrajski samostan Studion. Še več, radi visoke starosti in svetega življenja so ustregli Epifaniju, da preživi še teh malo dni v isti celici, v kateri je nekoč živel veliki njegov vzor, sveti Teodor Studita.

Starček se je radoval nad tem ko dete, a malo se je tudi pootročil pod starost. Zapuščal ga je vid in roke so se mu res že zelo tresle, a hotel je, kakor se je izrazil, v polni zrelosti življenja naslikati svoje najboljše delo. Oddavnaj je že nosil povsod s seboj lepo čisto deščico iz ebenovine in se končno odločil, da na to ploščico naslika podobo. Skrbnici vseh kristjanov, pobožni cesarici Teodori, jo bo napravil. Cesarici, ki je bila že za živega cesarja Teofila mučenica; njej, ki je za ljutih preganjanj v samem dvoru pod škrlatnimi zavesami skrivala svete ikone; njej je začel častiti starček Epifanij slikati pismenke: naslov, pesmico iz samih rož, cvetov, metuljčkov in zlatih kukcev. Sam je spesnil to pesmico v čast svetim ikonam, zdaj pa jo je zapisoval in s slikami krasil na deščici iz ebenovine. In kakor je nekoč cesarica Teodora skrivala svete podobe pod škrlatnimi zastori, tako je zdaj duhoviti starček Epifanij skril med svoje stihe križ iz škrlatnih rož, a te rože so bile zložene v sledeče pismenke:

Častimo svete slike!

(Dalje prihodnjič)

KOLEDAR
društvenih prireditev

JANUAR 1975

11. — **Slovenski športni klub** priredi "zimski včer" — večerjo in ples — v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igra Sonet.

12. — **D.D. Lilija poda igro "Teta** na konju" ob 3:30 popoldne na Holmes Ave.

18. — **"Pristavska noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.**

FEBRUAR

8. — **D.D. Lilija priredi "Maškarado"** v Slovenskem, domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

9.— **Slovenska šola pri Sv. Vidu** pripravi kosilo v farni dvorani od 11.30 do 2. popoldne.

Marec

2. — **Misijonska znamkarska** akcija (MZA) pripravi kosilo v šolski dvorani pri sv. Vidu. Kosilo bo na razpolago od 11.30 do 2. popoldne.

9. — **Društvo Najsv. Imena pri** Sv. Vidu priredi svoj vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami (Pancake and Sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 12.30 popoldne.

22. — **Klub slovenskih upokojencev** za Waterloo Road okrožje priredi večerjo s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Začetek ob 5. popoldne.

APRIL

5. — **D.S.P.B. TABOR priredi** spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

6. — **Mladi harmonikarji obhajajo** desetletnico svojega obstoja s koncertom v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 3.30. Po koncertu domača zabava.

26. — **KONCERT pevskega zbora** KOROTAN v SND na St. Clair Ave. Po koncertu zabava s plesom. Igra Ansambel "VESELI SLOVENCI".

27. — **Pevsko društvo PLANINA** priredi ob štirih popoldne koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights.

JUNIJ

26.-27.-28.-29. — **Poletni karneval** in bazar pri Sv. Vidu.

13. - 14. - 15.—**Z.D.S.P.B. TABOR** preredi spominsko proslavo 30. obletnice pokolja slovenskih domobrancev in četnikov na Slovenski pristavi.

JULIJ

20.—**Belokranjskih klub priredi** "Belokranjski piknik" na Slovenski pristavi. Igrajo "Veseli svatje".

OKTOBER

18. — **Klub nevburških slovenskih** upokojencev priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

NOVEMBER

8.— **Štajerski klub priredi svoje** martinovanje v farni dvorani pri Sv. Vidu Začetek ob 7. zvečer.

8. — **Belokrajski klub priredi** "martinovanje" v SND na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

16. — **Slomškov krožek postreže** z domačim kosilom v Avditoriju pri Sv. vidu od 11.30 dopoldne do 2 ure popoldne.

DARUJTE ZA TISKOVNI SKLAD AMERIŠKE DOMOVINE! PODPIRAJTE NAŠO SLOVENSKO USTANOVO!

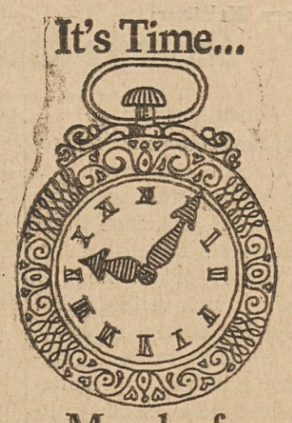

March of Dimes Time.

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

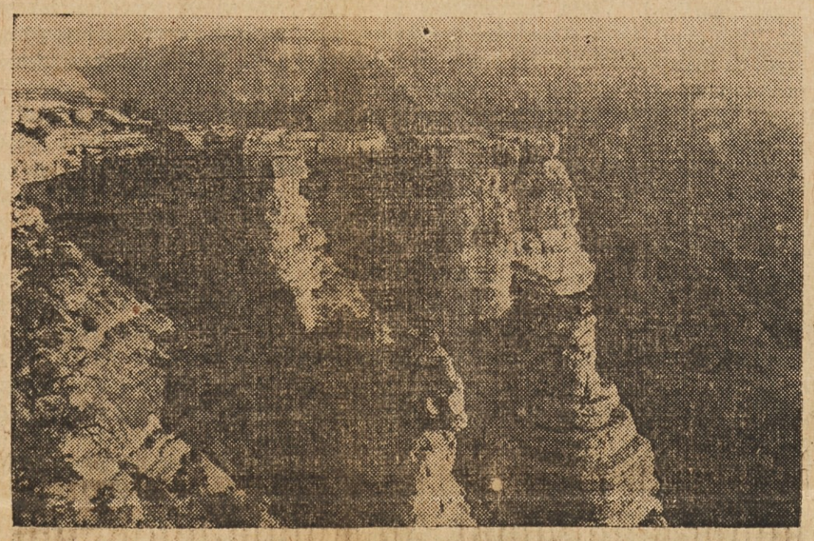

GRAND CANYON, globoka deber, se zajeda ponekod več sto metrov globoko v okoliški svet. Kjer se nekaj razširi, je možno videti zemeljske plasti drugo na drugi. Spada med največje prirodne zanimivosti naše dežele.

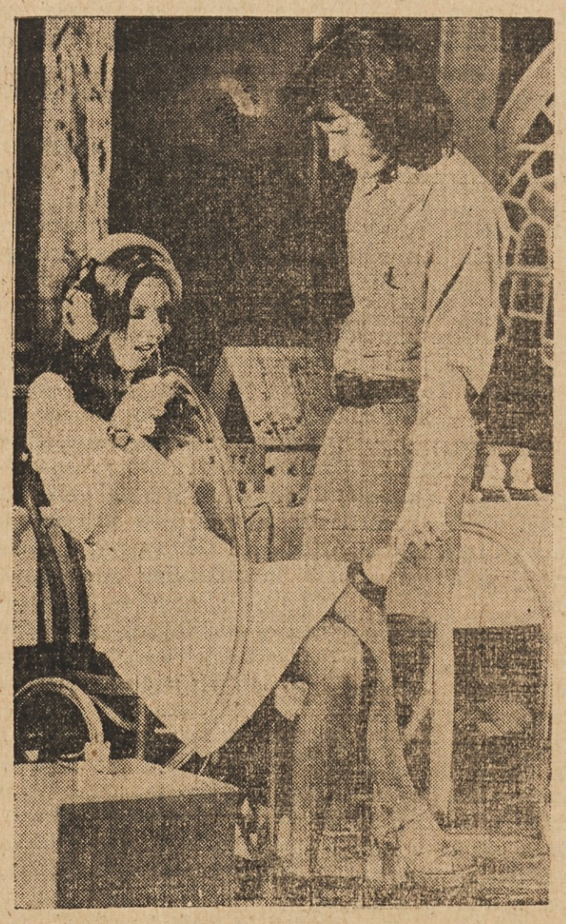

GLASBO BO MOGOČE ČUTITI, NE LE SLIŠATI — To trdi Howard Wachspress, ko razlaga svoj "glasovni bodrilnik". S tem naj bi bilo mogoče glasbo "čutiti", ko prenaša tresenje, ki ga ta povzroča v napravi, na kožo.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103